

Solidarność

169

INFORMATOR

REGION ŚRODKOWO-WSCHODNI

Lublin 27 XI 1988 r.

Z REGIONU

+++ OBCHODY 11 LISTOPADA W LUBLINIE

Obchody 70 rocznicy odzyskania niepodległości organizował w Lublinie Obywatelski Komitet, w skład którego wchodził: prof. dr Ryszard Bender (KUL, poseł na Sejm), Wojciech Bogaczyk (NZS KUL), Eryk Chojnacki (MK NZS), Jarosław Dziwiński (NZS AR), Jaromir Grabowski (NZS PL), Leszek Gzella (dziennikarz), dr Sławomir Janicki (PL), prof. dr Jerzy Kłoczowski (KUL), Dariusz Kocuń (NZS UMCS), doc. dr Włodzimierz J. Krollop (PL), dr Bohdan Królikowski (KUL, pisarz), Piotr Kuczyński (KZ NSZZ "S" WSK Świdnik), Wiesław Lipko ("S" i "S" Rolników Ziemi Zamorskiej), dr Zygmunt Łupina (TZR NSZZ "S"), Tadeusz Mańka (przew. Rady Pracowniczej PSC), Paweł Mitrus (KPN), prof. dr Henryk Reniger (UMCS), dr Adam Stanowski (KUL), Stanisław Osiniak ("S" Rolników), Janusz Stępiński ("S" Rolników, przew. GRN w Pajszawicach), Wioletta Szafranaka (NZS AM), Stanisław Węglarz (KKW NSZZ "S"), Janusz Winiarski ("S" Rolników).

Z inicjatywy Komitetu w kościele Powiżytkowskim w Lublinie odprawiona została uroczysta msza św. Celebrował ją i homilię wygłosił ks. biskup Bolesław Pylak. W czasie mszy ks. prof. Zbigniew Starnawski z KUL wygłosił wykład historyczny, a aktorzy Teatru im. Osterwy przedstawili program artystyczny. Równocześnie w kościele Jezuitów odprawiona została msza św. zamówiona przez KPN.

Po mszy w kościele Powiżytkowskim uformował się pochód, który śpiewając "Pierwszą Brygadę" i wznosząc okrzyki ruszył w kierunku Pl. Litewskiego. Niesiono kilkanaście transparentów. Służbę porządkową pełnili członkowie NZS. Przy Krakowskim Przedmieściu dołączył pochód, który wyszedł z kościoła Jezuitów. Pod pomnikiem Konstytucji 3 Maja delegacje "S", NZS i KPN złożyły wieńce, po czym rozpoczęła się patriotyczna manifestacja. Przemawiali: Ryszard Bender, Wojciech Bogaczyk, Adam Stanowski, Dariusz Wójcik z KPN, Zygmunt Łupina. Wznoszono okrzyki: "Niepodległość", "Wolna Polska", "Zwycięzcy", "Solidarność", "Precz z komuną", "Stocznia Gdańska", "Lech Wałęsa". Na maszt została wciągnięta flaga z napisem "Niepodległość" pisanym "gdańskim gotykiem".

W uroczystościach wzięło udział około 5-6 tys. osób, w tym bardzo dużo młodzieży studenckiej i szkolnej.

Po manifestacji zatrzymani zostali Andrzej Borys i Magdalena Dziedzic ze Świdnika. Przewieziono ich do WUSW przy ul. Narutowicza. Po godzinie zostali zwolnieni.

+++ 11 LISTOPADA W PUŁAWACH

Z inicjatywy "S" na puławskim cmentarzu odsłonięto pomnik poległych i pomordowanych na kresach wschodnich. W uroczystości wzięło udział członków KKW Stanisław Węglarz. 11 XI po mszy św. utworzył się pochód, który ruszył pod pomnik poległych w wojnie 1920 roku. Młodzież z KPN niosła transparenty. Na kilka godzin został zatrzymany uczeń Technikum Chemicznego Piotr Zuchliński.

+++ LIST TZR DO OJCA ŚWIĘTEGO

Z okazji 10 rocznicy inauguracji pontyfikatu Papieża Jana Pawła II TZR NSZZ "S" wystosował do Ojca Świętego następujący list:

"Umilknięty Ojciec Święty. Od dziesięciu lat z miłością i ufnością wsłuchujemy się w Twój głos, głos Głowy Kościoła Powszechnego, głos naszego wielkiego Przystawcy i Ojca. Życzymy Ci, by Twoje nauczanie, nauczanie wielkiego orędownika pokoju, miłości, sprawiedliwości, ewangelii było słyszane i wysłuchiwane na całym świecie, a zwłaszcza w Twojej i naszej Ojczyźnie. Niech Duch Święty darzy Cię mądrością i siłą. Niech Twoja i nasza Matka i Królowa, Pani Jasnogórska, ma Cię w swojej opiece, niech Bóg zachowa Cię na długie lata dla dobra Kościoła, naszej Ojczyzny i świata w imieniu Zarządu Regionu i wszystkich członków NSZZ "S" Regionu Środkowo-Wschodniego Stanisław Węglarz"

+++ SEMINARIUM ZWIĄZKOWE

W dniach 7-9 X odbyło się zorganizowane przez TZR Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ "S" seminarium związkowe na temat Rola związków zawodowych w życiu publicznym. Wygłoszono następujące referaty:

1. dr Zygmunt Łupina (w imieniu TZR) - Doświadczenie "Solidarności". Problemy świata pracy od sierpnia 1980 r.

KOMITETY "SOLIDARNOŚCI" W REGIONIE

ZAKŁADY AZOTOWE W PUŁAWACH

W poprzednim numerze "I" pisaliśmy o złożeniu w Sądzie Wojewódzkim w Lublinie wniosku o rejestrację NSZZ "Solidarność" Pracowników Zakładów Azotowych "Puławy". Dzisiaj uzupełniamy tę informację, podając skład Komitetu Założycielskiego, wybranego na zebraniu założycielskim w dniu 26 IX 1988 r.

W skład KZ wchodzi: Stanisław Bajew (Oddział Gosp. Magazynowej), Edward Cieplak (Z-d Elektrociepłowni), Tadeusz Dudek (Z-d Transportu Samochodowego), Jacek Grudziń (Z-d Pomiarowy), Aleksander Jóźko (Z-d Kaprolaktanu), Marek Kotowski (Z-d Transportu Samochodowego), Jerzy Ogórek (Z-d Kaprolaktanu), Andrzej Starzak (Dział Gz. Energetyka), Leszek Sulima (Z-d Pomiarowy), Henryk Sztaba (Z-d Amoniaku) i Stefan Sliwczynski (Odd. Gosp. Magazynowej).

WSK ŚWIDNIK

4 X złożony został do Sądu wniosek o rejestrację NSZZ "S" Pracowników WSK Świdnik. Skład Komitetu Założycielskiego: Zbigniew Biały, Andrzej Borys, Piotr Kuczyński, Stanisław Butyński, Ryszard Pasek, Andrzej Paśka, Stanisław Wielkoleński, Edward Bieniek, Jan Kwit, Marek Matys, Krzysztof Rak. 2 XI na zebraniu pracowników WSK poszerzono KZ o następujące osoby: Zbigniew Jędrzejczyk, Marian Biały, Zdzisław Paśka, Edward Nużka, Józef Harasimow, Jan Kowalczyk, Jan Ziemkiewicz. Od 7 XI zaczęto tworzyć Wydziałowe Komitety Założycielskie.

12 X Rada Pracownicza WSK podjęła uchwałę, w której stwierdziła: "(...) Rada Pracownicza uważa, że tworzenie związków zawodowych jest niezbywalnym prawem pracowniczym. Rada Pracownicza z uznaniem przyjęła inicjatywę Komitetu Założycielskiego NSZZ "Solidarność" Pracowników WSK-PZL Świdnik i w pełni popiera Komitet Założycielski. Uważamy, że wyżej wymieniony Związek będzie chronił prawa pracownicze dotychczas niezabezpieczonych, a zwłaszcza pracowników naszego przedsiębiorstwa pracujących bezpośrednio w produkcji, gdzie tylko nieliczni należą do obecnej organizacji związkowej." Za uchwałą głosowało 30 spośród 38 obecnych członków Rady.

Do dnia rozprawy rewizyjnej w Sądzie Najwyższym (24 XI) deklaracje związkowe podpisało 1200 pracowników. Sąd odmówił rejestracji.

ZAKŁADY METALURGICZNE "LUBLIN"

21 IX na zebraniu załogi lubelskiego "Ursusa" wybrano 15-osobowy Komitet Założycielski. 7 X KZ złożył wniosek o rejestrację w sądzie. Do tego dnia deklaracje przynależności do Związku złożyło 354 pracowników.

UMCS

26 IX Komisja Zakładowa NSZZ "S" Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie powołała Grupę Roboczą na Rzecz Relegalizacji NSZZ "S" w UMCS. Przewodniczącym Grupy jest Ryszard Setnik, wiceprzewodniczącym Tomasz Strzyński, sekretarzem Piotr Brzozowski. Ponadto w skład Grupy wchodzi: Florian Bartmiński, Jerzy Bartmiński, Marek Budziński, Barbara Bulicz, Radosław Drwal, Zbigniew Hołda, Janusz Matusewicz, Henryk Reniger, Elżbieta Teske, Wacław Wasilewski i Marian Zdyb.

10 i 17 X odbyły się spotkania przedstawicieli Grupy z Komisją Związku Nauczycielstwa Polskiego UMCS do Spraw Współpracy ze związkami zawodowymi. Ugodniono podjęcie współdziałania w sprawach płacowych, socjalnych i polityki kadrowej a także wspólne zorganizowanie otwartego zebrania pracowników poświęconego problemom Uniwersytetu i ruchu związkowego w Uczelni. Wydano wspólny komunikat.

Do 18 X około 550 pracowników UMCS podpisało list do Lecha Wałęsy udzielający mu poparcia i pełnomocnictwa do reprezentowania ich w ewentualnych rozmowach.

3 XI członkowie Grupy Roboczej wystosowali list do Premiera Rakowskiego wyrażający oburzenie z powodu działalności rządu zmierzającej do wycofania się z rozmów "okrągłego stołu". Grupa Robocza wydała też apel o wyrażenie solidarności z załogą Stoczni Gdańskiej w związku z jej rozwiązaniem. Zaproponowano utworzenie specjalnego funduszu pozwalającego na uspołecznienie stoczni i przekazanie jej pod bezpośredni zarząd załogi. Zadeklarowano udział pracowników UMCS w takim funduszu.

AKADEMIA ROLNICZA

14 X na zebraniu pracowników powołano Komitet Założycielski NSZZ "S" Pracowników AR w składzie: Anna Koczarska, Władysława Kołodziejczyk, Maria Kuchnio, Jerzy Kukuryk, Andrzej Leszek Marciniak, Andrzej Wacław Marciniak, Edward Niedokos, Józef Nurzyński, Andrzej Pleszczyński, Wacław Pleszczyński, Bogdan Rzączyński, Lech Szafranek, Anna Wagner, Wiesław Wójcik, Maria Zacharowska i Grażyna Ziolkowska.

26 X Komitet złożył w Sądzie Wojewódzkim wniosek o rejestrację. Już następnego dnia Sąd podjął decyzję odmowną. KZ złożył odwołanie do Sądu Najwyższego.

Z REGIONU

8.1 →

2. dr Michał Zieliński - Obrona poziomu życia pracowników w warunkach kryzysu.
3. dr Janusz Mazurek - Związki zawodowe wobec problemów zabezpieczenia społecznego i perspektywy państwa opiekuńczego.
4. dr Adam Stanowski - Związki zawodowe a polityka.
5. Grzegorz Woźczyk - Międzynarodowa solidarność związków zawodowych.
6. dr Janusz Paźubicki - Polityka PRL wobec Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy.

W seminarium uczestniczyło około 80 osób z całego kraju, a ponadto związkowcy z Belgii: R. Nieuwen, T. Oruba, J. Leonard (wszyscy CSG), ze Szwecji: T. Mattson, (LO), O. Sundström (CTO), E. Anderson (LO) i z Włoch: E. Gallorini (GISL), A. Franchaschetti (UIL), A. Acciari (CGIL).

Uczestnicy seminarium spotkali się z członkami KKW. W imieniu KKW na pytania odpowiadał Władysław Prasyniak, Bogdan Iś i inni. Perspektywy rozwoju sytuacji w Polsce omówił Bronisław Geremek.

Goście zagraniczni wydali oświadczenie, w którym wyrażają poparcie dla Lecha Wałęsy, domagają się relegalizacji "Solidarności" i stwierdzają: "Członkowie związków zawodowych, do których należymy, opinia publiczna naszych krajów bacznie obserwują rozwój wypadków w Polsce. Wszelkie utrudnienia w normalnej działalności związkowej traktować będziemy jako dowód złej woli władz i powrót do polityki represji i przemocy."

(Przy opracowywaniu bloku informacji z Regionu i informacji o komitetach "S" korzystaliśmy z Serwisu Informacyjnego "S" Lublin i informacji własnych.)

WOJCIECH ROKICKI "NERWA"

8 sierpnia 1988r. zmarł Wojciech Rokicki "Nerwa" - oficer AK, jeden z nielicznych już żyjących dowódców oddziałów partyzanckich V-go Lubelskiego Okręgu Armii Krajowej.

Wojciech Rokicki urodził się 30 XI 1914r. w Piaszkach koło Lublina. W Lublinie ukończył Gimnazjum im. Staszica, a następnie Szkołę Podchorążych Rezerwy Piechoty w Tomaszowie Lubelskim. Do wybuchu wojny studiował prawo na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Po klęsce wrześniowej był jednym z założycieli konspiracyjnej organizacji "Żołnierze Armii Polskiej", która weszła w skład Związku Walki Zbrojnej, a następnie Armii Krajowej.

Od 1942 roku poświęcił się już całkowicie pracy konspiracyjnej i szedł do podziemia. Od lipca tego roku był adiutantem komendanta obwodu lubelskiego AK, używając wówczas pseudonimu "Gamasz". W 1943r. stanął na czele lotnej grupy specjalnej przy komendzie obwodu lubelskiego AK. Grupa ta jesienią 1943r. przekształciła się w lotny oddział partyzancki działający na terenie inspektoratu rejonowego Lublin. Oddział ten, zwany od pseudonimu dowódcy "Oddziałem Nerwy" był szeroko znany na terenie Lublina i powiatu lubelskiego z brawurowych akcji zbrojnych przeciwko okupantom.

Już w 1943r. oddział dokonał wielu rozbrojeń żołnierzy niemieckich na ulicach Lublina w celu zdobycia broni. W styczniu 1944r. grupa żołnierzy "Nerwy" opanowała obszar Budzienstu na ul. Wesołej w Lublinie, rozbrajając szalę i zdobywając broń. Do lipca 1944r. oddział stoczył liczne boje i potyczki na terenie powiatu lubelskiego, ochraniał konspiracyjne lotniska, rozbił magazyny okupanta, swalczał niemiecką ochronę kolei. W akcjach tych zginęło 40 partyzantów (co 5-ty żołnierz oddziału).

W akcji "Bursa" oddział "Nerwy" jako II kompania I bat. wchodził już w skład 8 pułku piechoty leg. AK.

24 lipca 1944r. w trakcie marszu na Lublin pułk został zatrzymany przez wojska radzieckie we wsi Polanówka pod Lublinem i tam po dłuższych pertraktacjach rozbrojony. Dowódca pułku, kapitan Konrad Schmieding "Kot", zginął niebawem rozstrzelany na Zamku w Lublinie. "Nerwie" udało się uniknąć aresztowania. Po kilkuletnim ukrywaniu się na Ziemiach Zachodnich wrócił do Lublina, gdzie pracował w budownictwie aż do przejścia na emeryturę. Za zasługi bojowe odznaczony został jeszcze w czasie okupacji Orderem Virtuti Militari V klasy i Krzyżem Walecznych.

12 sierpnia 1988r. odbył się skromny pogrzeb Wojciecha Rokickiego "Nerwy" na cmentarzu na Majdanku w Lublinie. Żegnali go najbliższa rodzina i kilkumiesięczni jego wierni żołnierze. Nie było sztandarów ani kompanii honorowej, był tylko szczyt żał jego najbliższych.

Pozostanie po Nim wdzięczna pamięć mieszkańców Lubelszczyzny, pozostanie legenda zawarta w piosence partyzanckiej, a w szczególności w "Kochamcie Leśnej" napisanej specjalnie dla Niego przez Stanisława Magierkiego.

KOMITETY "SOLIDARNOŚCI" W REGIONIE

8.1 →

"STOB"

19 X pracownicy Zakładu Obliczeniowego i Zakładu Innowacyjnego "STOB" w Lublinie powołali Komitet Założycielski NSZZ "S". Następnego dnia komitet złożył wniosek o rejestrację. Do reprezentowania Związku przed sądem zostali upoważnieni: Mariola Ćwiklińska, Zbigniew Dudziński i Lech Majczak. Ponadto w skład KZ wchodzi: Andrzej Błaszczak, Bogdan Bondarenko, Andrzej Dawid, Zbigniew Błaszczak, Bożena Dłuska, Ewa Kańczugowska, Lech Kartocha, Jerzy Kret, Halina Miernowska, Jacek Miernowski, Teresa Milczarek, Maria Samulak, Elżbieta Siedlaczek, Jolanta Właszczyk i Jacek Zinkiewicz.

ZOZ Świdnik

Także 19 X utworzono Niezależny Samorządny Związek Zawodowy "Solidarność" Pracowników Służby Zdrowia Zespołu Opieki Zdrowotnej w Świdniku. Powołano Komitet Założycielski w składzie: Beata Winarska (pielęgniarka), Stefan Kocoń (lekarz), Małgorzata Kozłowska (lekarz), Barbara Stychno (lekarz), Jolanta Kwik (pielęgniarka), Marianna Gomuła (salowa), Krystyna Sreńdra (pielęgniarka), Wanda Żulińska (krawcowa), Feliks Mańko (portierka), Marta Ostrowska (rejestratorka med.), Gustaw Janusz Dmowski (lekarz), Czesława Syska (prac. umysłowy), Stefan Kucharzewski (lekarz), Jadwiga Pan-toż (lekarz).

"AGROMET"

22 X w Fabryce Maszyn Rolniczych "Agromet" w Lublinie powstał Komitet Organizacyjny NSZZ "S", którego celem jest "stworzenie warunków dla legalnej działalności NSZZ 'S', rekrutacja członków Związku i doprowadzenie do wyboru władz". W chwili zawiązania się Komitetu deklarację przynależności do Związku złożyło 190 osób. W skład Komitetu wchodzi: Jacek Wójtowicz - przewodniczący, Ryszard Gwiazdowski, Władysław Menik, Adam Piasecki, Józef Postek, Józef Próchniak, Adam Sikorski, Leszek Siwczak, Zbigniew Skrzypek, Władysław Wiklański.

"S" EMERYTÓW I RENCISTÓW PKP

29 IX powstał, a 6 X złożył wniosek o rejestrację NSZZ "S" Emerytów i Rencistów PKP Wschodniej Dystryktu Okręgowej Kolei Państwowych w Lublinie. Komitet Założycielski liczy 29 osób. Do czynności związkowych z rejestracją Związku zostali upoważnieni: Stanisław Batory, Irena Habiór, Wiesław Hoffman, Halina Sember, Kazimierz Tarkowski.

ODDZIAŁ NSZZ "S" W BIŁGORAJU

Jawną działalność podjął Zarząd Oddziału NSZZ "S" Regionu Środkowo-Wschodniego w Biłgoraju w składzie: Marian Jagusiewicz - przewodniczący, Marian Łożyński, Marian Mach, Stanisław Schodziński, Andrzej Bartosiński, Janina Pawłowicz, Lech Stępień, Edward Gliwa.

28 X Naczelnik Miasta Biłgoraj zawiadomił działaczy oddziału o wszczęciu postępowania w sprawie "legalności założenia i działalności" Oddziału. Członkowie Zarządu zostali wezwani w celu złożenia wyjaśnień. W zakładach pracy przeprowadzono rozmowy ostrzegawcze, m.in. z Andrzejem Bartosińskim i Edwardem Gliwą z Zakładów Dzielniarskich "Mewa" i z Marianem Machem z Przedsiębiorstwa Bud. Inż.-Drogowego.

RADA ROLNIKÓW "S" WOJEWÓDZTWA ZAMOJSKIEGO

23 X przedstawiciele 11 Gminnych Rad Rolników "S" woj. zamojskiego na zebraniu plenarnym wyłonili Tymczasową Wojewódzką Radę Rolników "S" Woj. Zamojskiego. Rada podjęła jawną działalność związkową, o czym 25 X powiadomiła wojewodę zamojskiego. Skład Prezydium Rady: przewodniczący Stanisław Majdański (gm. Tomaszów), wiceprzewodniczący Jan Drozdowski (Zamość), sekretarz Józef Besdyra (gm. Tyszwów) oraz Henryk Kąkol, Stanisław Czechoński, Zbigniew Ćwik, Kazimierz Zamościński.

KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI

Już po raz drugi na wakandy Sąd Najwyższy stanął nad sprawą rejestracji NSZZ "S" Pracowników KUL. 24 XI sąd odroczył rozpatrzenie wniosku i postanowił wrócić się do Sądu Najwyższego w składzie siedmiu sędziów (24 XI sprawę rozpatrywało 3 sędziów) z pytaniem prawnym "Czy w nazwie związku zawodowego oprócz słów 'niezależny i samorządny' mogą być także inne słowa, np. 'solidarność'".

DZIĘKUJEMY ZA WPŁATY: Maria-8, MW-1,5, WS-6, Jan Pasek-2,2 (honorarium autorskie). TZR KWITUJE: Zamoj-6, Lal-ka-2, NSZZ "S" Puławy-54, Jamik-5, BK-2,5, JUR-8, Jamik-5 (po raz drugi), PICCHIO-1,1, Pani z Lipowej-1, APIS-4,5. NA FUNDUSZ ANTYREPRESYJNY: Stokrot-5, NZZS Kraśnik-35. PM dziękuje Manetowi za 500.

169 DRUK: Drukarnia im. Jana Śpiewaka